

NOTAT

**Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri**
Landbrugsstyrelsen

Ref. GRYJEN
Den 15. april 2021

Bilag 1: Promille- og produktionsafgiftsfondenes projektstøtte i budget for 2021

Herunder ses fordelingen af projektstøtte for landbrugets tolv fonde. Indledningsvist ses de tre promilleafgiftsfonde, der er finansieret via finanslovsmidler. Efterfølgende præsenteres de ni produktionsafgiftsfonde, der er finansieret af produktionsafgifter fra sektoren/branchen. Promilleafgiftsfonden for Landbrug (PAF) er den største fond, og støtter også projekter i produktionsafgiftsfondene. Disse projektstøttemidler fra PAF indgår som en del af de samlede midler i opgørelserne for hver af de enkelte produktionsafgiftsfonde.

Det bemærkes, at landbrugets fonde ikke støtter egentlige produkter, og at opgørelserne nedenfor dermed er baseret på et skøn over, hvilken kategori af produkter de støttede projekter er rettet imod. PAF og Fonden for Økologisk Landbrug støtter en række projekter inden for forskning og udvikling samt rådgivning, der vedrører landbrugsjord og planteproduktion, hvor udbyttet af projekterne kan være til gavn for såvel foderproduktion som produktion af plantebaserede fødevarer. Da det ikke er muligt at fordele disse projektstøttemidler på enten foder eller fødevarer til mennesker, er midler til disse projekter opført i en særskilt kategori.

Promilleafgiftsfonden for Landbrug (PAF)

De samlede bevillinger i PAF i budget 2021 udgør 243.901 t.kr, heraf 136.580 t.kr. til fondens direkte tilskudsmottagere og 107.321 t.kr. til støtte via produktionsafgiftsfondene.

Nedenstående oversigt vedrører alene de 136.580 t.kr., der uddeles uafhængigt af produktionsafgiftsfondene.

Fordelingen af midler i budget 2021 for Promilleafgiftsfonden		
<i>Kategorier:</i>	I alt (1.000 kr.)	Fordeling (Pct.)
Plantebaserede produkter til menneskeføde	1.758	1,3 pct.
Generelle projekter vedr. produktion på landbrugsjorden, hvor viden også kan være til gavn for produktion af plantebaserede fødevarer	79.110	57,9 pct.
Foderproduktion	6.543	4,8 pct.
Kødbaserede produkter (til menneskeføde) samt biavl	887	0,6 pct.
Mejeriprodukter	0	
Andre projekter vedr. primærproduktion	29.498	21,6 pct.
Afsætningsfremme, herunder til plantebaserede fødevarer*	18.784	13,8 pct.
Samlet	136.580	100 pct.

*Fonden vurderer, at der i 2021 er givet 1.550 t.kr. til støtte til afsætningsfremme af plantebaserede fødevarer.

Herunder skitseres tre eksempler ud af i alt 53 projekter i PAF, der indgår i kategorien *Generelle projekter vedr. produktion på landbrugsjorden, hvor viden også kan være til gavn for produktion af plantebaserede fødevarer* fra tabellen ovenfor.

Eksempel på projekt

Økologisk Landsforening: Økologisk Sortsudvikling II – med anvendelse af genomisk selektion (ØkoSort II)

Projektets formål er at fremme udbuddet af velegnet økologisk udsæd ved udvikling af sorter af vårbyg, vårrog, vinterhvede samt linser og hestebønner, der er specifikt tilpassede økologiske dyrkningsforhold og markedsvilkår. Til dette udvikles en økologisk model for genomisk selektion til forædling af sorter.

Eksempel på projekt

Landbrug & Fødevarer, SEGES Innovation: Markens mikrobielle samfund som indikator for jordens tilstand.

Projektets formål er at øge forståelsen for sammensætning og funktion af mikrobielle samfund i dyrkningsjorden og bane vej for at kunne hjælpe mikrobiologien og derved jordfrugtbarheden i positiv retning ved dyrkningstiltag. Effekten af en øget forståelse for det mikrobielle liv i jorden og de forskellige grupper af mikroorganismers relation til dyrkningsforholdene er, at forekomsten af disse grupper fremadrettet kan bruges som indikatorer for jordens tilstand, og at man kan påvirke det mikrobielle samfund i en gunstig retning og for eksempel øge kulstofindlejringen.

Eksempel på projekt

Landbrug & Fødevarer, SEGES Innovation: Hæv værdien af kornproduktionen

Formålet med projektet er at skabe en merværdi for dansk kornproduktion, samtidig med, at klima- og miljøpåvirkningerne pr. produceret enhed reduceres. Projektets mål er at øge udbytte og kvalitet i danskproduceret korn. Det opnås ved at adressere en række emner på nye måder, hvor der arbejdes med sorterens genetik og markens rumlige variation samt fosforforsyningen. Ca. 60 pct. af projektets aktiviteter, fokuserer på proteinproduktion i korndyrkningen. Det forventes, at effekten af projektet vil være en reduktion i CO₂-udledningen på 10.000 t CO₂, samt en forøgelse på 50 kg protein pr. ha, hvilket svarer til 25.000 ton ekstra protein på hvedearealet alene. En anden væsentlig effekt af projektet er større udbytter på jorde med skjult fosformangel, og en mere målrettet fosforgødskning.

Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartneribrug

Fordeling af midler i budget 2021 for Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartneribrug		
Kategorier:	I alt (1.000 kr.)	Fordeling (Pct.)
Plantebaserede produkter til menneskeføde	4.717	65 pct.
Foderproduktion		
Kødbaserede produkter (til menneskeføde)		
Mejeriprodukter		
Andre produkter	2.563	35 pct.
Samlet	7.280	100 pct.

Note: Støttede projekter/aktiviteter som vedrører potteplanter og planteskoleplanter er kategoriseret under 'andre produkter'. Øvrige projekter er placeret under 'plantebaseret produkter til menneskeføde'. For enkelte projekter er aktiviteten fordelt skønsmæssigt mellem de to kategorier.

Fonden for økologisk landbrug

Fonden for økologisk landbrugs samlede bevillinger for 2021 udgør 42.809 t.kr. Fondens midler er fordelt på en ordinær pulje og tre særpuljer hhv. *eksportfremme*, *national afsætning* samt *viden og kompetencer*.

Tabellen herunder viser, hvordan fonden har fordelt midlerne inden for den ordinære pulje, der i 2021 er på 10.512 t.kr.

Fordelingen af midler i budget 2021 for Fonden for økologisk landbrug		
Kategorier:	I alt (1.000 kr.)	Fordeling (Pct.)
Plantebaserede produkter til menneskeføde	540	5,1 pct.
Generelle projekter vedr. produktion på landbrugsjorden, hvor viden også kan være til gavn for produktion af plantebaserede fødevarer	4.089	38,9 pct.
Foderproduktion	0	
Kødbaserede produkter (til menneskeføde)	300	2,9 pct.
Mejeriprodukter	2.271	21,6 pct.
Projekter vedr. andre sektorer/æg	400	3,8 pct.
På tværs af sektorer	2.912	27,7 pct.
Samlet	10.512	100 pct.

Note: Under fondens ordinære pulje gives der tilskud til projekter, som understøtter produktion og afsætning af økologiske landbrugsprodukter. Fonden understøtter ved at give tilskud til forskning og forsøg, rådgivning og formidling samt afsætningsfremme til gavn for udvikling af den økologiske landbrugsproduktion.

Fonden har herudover tre særpuljer i 2021, som ikke indgår i ovenstående angivelser:

Fondens særpulje: Eksportfremme

Fondens samlede bevillinger i 2021 udgør: 11.615 t.kr. heraf 65 pct. til eksportfremstød med virksomhedsdeltagelse og 35 pct. til aktiviteter, som skal understøtte virksomhedernes eksport.

Puljens formål er at fremme økologiekporten til nærmarkeder og fjernmarkeder. Under puljen er der bevilget tilskud til at promovere økologi generelt og til at fremme konkrete danske virksomheders eksport blandt andet ved deltagelse i fælles eksportfremstød.

Projekter med fokus på promovering af økologi er bredt funderet ift. økologi og er ikke rettet mod enkelte produkttyper såsom f.eks. vegetabilier eller kødprodukter. Mht. fælles eksportfremstød for danske virksomheder er det virksomheder inden for alle brancher, som kan deltage: kød, mejeriprodukter, frugt og grønt osv.

Fondens særpulje: National Afsætning

Fondens samlede bevillinger i 2021 udgør: 14.619 t.kr. Midlerne fordeler sig som følger: 11.851 t.kr. til fremme af økologi bredt set, dvs. til gavn for både plantebaserede fødevarer, mejeriprodukter og kødprodukter. 1.402 t.kr. til fremme af afsætningen af vegetabilier/plantebaserede fødevarer. 600 t.kr. til fremme af afsætningen af mejeriprodukter og 766 t.kr. til fremme af afsætningen af kødprodukter.

Puljen har fokus på udvikling af det danske hjemmemarked for økologiske fødevarer. Under puljen er der bevilget tilskud til aktiviteter, som understøtter afsætningsfremme på forskellig vis.

Fondens særpulje: Viden & Kompetence

Fondens samlede bevillinger i 2021 udgør 6.063 t.kr. til omlægningstjek mv. på landbrugsbedrifter, dvs. både bedrifter med planteavl og/eller husdyrproduktion.

Puljen består dels af en indsats rettet mod landbrugsbedrifter, og dels en indsats rettet mod fødevarer virksomheder. Der gives tilskud til navnlig omlægningstjek, men også fastholdelses- og bæredygtighedstjek, som kan danne grundlag for en beslutning om at omlægge til økologi.

Produktionsafgiftsfondene

Herunder præsenteres opgørelsen vedrørende de ni produktionsafgiftsfondene.

Fjerkræafgiftsfonden

Fordeling af midler i budget 2021 for Fjerkræafgiftsfonden		
Kategorier:	I alt (1.000 kr.)	Fordeling (Pct.)
Plantebaserede produkter til menneskeføde		
Foderproduktion		
Kødbaserede produkter (til menneskeføde)	11.305	65 pct.
Mejeriprodukter		
Andre produkter	6.088	35 pct.
Samlet	17.393	100 pct.

Note: Fjerkræafgiftsfonden har til formål at styrke fjerkræbranchens udvikling og konkurrenceevne, og projekterne understøtter dette formål. Fjerkræafgiftsfondens budgetteret tilskud til projekter i 2021 udgør i alt 17.393.000 kr., jf. fondens budget. Ca. 65 pct. af dette beløb kan henføres til kategorien 'kødbaserede produkter' (slagtefjerkræ) mens ca. 35 pct. kan henføres til kategorien 'andre produkter' (konsumæg og ægprodukter).

Frøafgiftsfonden

Fordeling af midler i budget 2021 for Frøafgiftsfonden		
Kategorier:	I alt (1.000 kr.)	Fordeling (Pct.)
Plantebaserede produkter til menneskeføde	811	17 pct.
Foderproduktion (*)	2.089	45 pct.
Kødbaserede produkter (til menneskeføde)	0	
Mejeriprodukter	0	
Andre produkter (**)	1.777	38 pct.
Samlet	4.677	100 pct.

(*) Projekter, som understøtter både produktionen af frø til foderproduktion og anden anvendelse af frø fx græsplæner samt frø til plantebaserede fødevarer. Fonden er ikke i besiddelse af data, hvorved der kan laves opgørelse over, hvor stor en andel af aktiviteterne som er til gavn for hhv. plantebaserede fødevarer og foderproduktion.

(**) Projekter som understøtter foderproduktion samt anden anvendelse af frø fx græsplæner.

Hesteafgiftsfonden

Fordeling af midler i budget 2021 for Hesteafgiftsfonden		
Kategorier:	I alt (1.000 kr.)	Fordeling (Pct.)
Plantebaserede produkter til menneskeføde	0	
Foderproduktion	0	
Kødbaserede produkter (til menneskeføde)	0	
Mejeriprodukter	0	
Andre produkter	0	
Samlet	0	

Note: Alle Hesteafgiftsfondens projekter understøtter produktion og hold af heste. Det er således hele Hesteafgiftsfondens budgetterede forbrug på projekter på 1.586.000 kr. i 2021, der er rettet mod disse aktiviteter. Ifølge budgettet udgør antallet af slagtede heste, der udløser en afgift i 2021, 13 pct. af den samlede produktion i modsætning til eksporterede eller destruerede heste, der udgør de resterende 87 pct. Fonden er ikke bekendt med, hvor stor en andel af værdien af de slagtede heste, der indgår som kødbaserede produkter. Det er i øvrigt fondens opfattelse, at slagteværdien typisk udgør en beskedent andel af hestens samlede værdi, og at andelen af fondens nytte, der går til kødbaserede produkter, er ikke-eksisterende, da formålet med hestehold i Danmark, og dermed fondens aktiviteter, er overvejende rekreativt og ikke fokuseret på produktion af fødevarer eller andre fysiske produkter.

Kartoffelafgiftsfonden

Fordeling af midler i budget 2021 for kartoffelafgiftsfonden		
Kategorier:	I alt (1.000 kr.)	Fordeling (Pct.)
Plantebaserede produkter til menneskeføde	0	
Foderproduktion	0	
Kødbaserede produkter (til menneskeføde)	0	
Mejeriprodukter	0	
Andre produkter	0	
Samlet		

Note: Alle Kartoffelafgiftsfondens projekter understøtter produktion og afsætning af kartofler. Det er således hele Kartoffelafgiftsfondens budgetterede forbrug på projekter på 8.090 t.kr. i 2021, der er rettet mod disse aktiviteter. Fonden fører ikke statistik over, hvor stor en del af fondens aktiviteter, der retter sig mod f.eks. spise-, lægge- og stivelskartofler, og fonden er ikke bekendt med, hvor stor en del af produktionen af de forskellige typer af kartofler, der ender som human ernæring, foder eller andre produkter.

Kvægafgiftsfonden

Fordeling af midler i budget 2021 for Kvægafgiftsfonden		
Kategorier:	I alt (1.000 kr.)	Fordeling (Pct.)
Plantebaserede produkter til menneskeføde		
Foderproduktion		
Kødbaserede produkter (til menneskeføde)	25.173	100 pct.
Mejeriprodukter		
Andre produkter		
Samlet	25.173	100 pct.

Note: Alle Kvægafgiftsfondens projekter understøtter produktion og afsætning af okse- og kalvekød. Det er således hele Kvægafgiftsfondens budgetterede forbrug på projekter på 25.173 t.kr. i 2021, der er rettet mod disse aktiviteter (kødbaseret menneskeføde). En mindre del af de slagtede kreaturer, og dermed nytte af fondens værdiskabelse, omsættes i sidste ende til anden anvendelse end human ernæring, men fonden er ikke bekendt med den præcise andel, hverken mængde eller værdi.

Mælkeafgiftsfonden

Fordeling af midler i budget 2021 for Mælkeafgiftsfonden		
<i>Kategorier:</i>	I alt (1.000 kr.)	Fordeling (Pct.)
Plantebaserede produkter til menneskeføde		
Foderproduktion		
Kødbaserede produkter (til menneskeføde)		
Mejeriprodukter	79.400	100 pct.
Andre produkter		
Samlet	79.400	100 pct.

Note: Mælkeafgiftsfonden og landbrugets fonde i øvrigt kan ikke i henhold til EU's konkurrenceregler og statsstøtteregler give støtte til egentlige produkter fra bestemte virksomheder eller understøtte bestemte varemærker. Alle fondens projekter understøtter dog via forskning og udvikling, rådgivning samt generisk afsætningsfremme, udvikling og produktion af mælk og mejeriprodukter, som sektorens aktører kan have nytte af. Dette sker ved forsknings- og rådgivningsprojekter til gavn for den enkelte mælkeproducent, ved grundlæggende forskningsprojekter som mejerivirksomhederne kan have gavn af og endelig ved generiske afsætningsprojekter og kommunikationsprojekter om sundhed og ernæring, som understøtter virksomhedernes afsætning af mælk og mejeriprodukter.

Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter

Fordeling af midler i budget 2021 for produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter		
<i>Kategorier:</i>	I alt (1.000 kr.)	Fordeling (Pct.)
Plantebaserede produkter til menneskeføde	7.707	60 pct.
Foderproduktion		
Kødbaserede produkter (til menneskeføde)		
Mejeriprodukter		
Andre produkter	5.170	40 pct.
Samlet	12.877	100 pct.

Note: Støttede projekter/aktiviteter som vedrører potteplanter og planteskoleplanter er kategoriseret under 'andre produkter'. Øvrige projekter er placeret under 'plantebaseret produkter til menneskeføde'. For enkelte projekter er aktiviteten fordelt skønsmæssigt mellem de to kategorier.

Sukkerroeafgiftsfonden

Fordeling af midler i budget 2021 for Sukkerroeafgiftsfonden		
<i>Kategorier:</i>	I alt (1.000 kr.)	Fordeling (Pct.)
Plantebaserede produkter til menneskeføde	2477	100 pct.
Foderproduktion		
Kødbaserede produkter (til menneskeføde)		
Mejeriprodukter		
Andre produkter		
Samlet	2477	100 pct.

Svineafgiftsfonden

Fordeling af midler i budget 2021 for Svineafgiftsfonden		
Kategorier:	I alt (1.000 kr.)	Fordeling (Pct.)
Plantebaserede produkter til menneskeføde		
Foderproduktion		
Kødbaserede produkter (til menneskeføde)	205.711	100 pct.
Mejeriprodukter		
Andre produkter		
Samlet	205.711	100 pct.

Note: Alle Svineafgiftsfondens projekter understøtter produktion og afsætning af svinekød. Det er således hele Svineafgiftsfondens budgetterede forbrug på projekter på 205.711.000 kr. i 2021, der er rettet mod disse aktiviteter. En mindre del af de slagtede eller eksporterede grise, og dermed nytte af fondens værdiskabelse, omsættes i sidste ende til anden anvendelse end human ernæring, men fonden er ikke bekendt med den præcise andel, hverken i mængde eller værdi.